

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Λοιμώδη Νοσήματα – Υγιεινή Αγροτικών Ζώων

Ενότητα 4 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΒΙΟΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Ιωάννης Σκούφος

Τμήμα Ζωικής Παραγωγής

Λοιμώδη Νοσήματα – Υγιεινή Αγροτικών Ζώων

Ενότητα 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΒΙΟΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Ιωάννης Σκούφος

Αναπληρωτής Καθηγητής

Άρτα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Απουσία παθογόνων μικροοργανισμών

- Παστερίωση. Σχεδόν όλοι οι παθογόνοι οργανισμοί εξουδετερώνονται.
- Ακτινοβολία των φυραμάτων με τα οποία διατρέφονται τα ζώα.
- Άριστες συνθήκες υγιεινής στα σφαγεία.
- Κατάλληλη προετοιμασία των τροφίμων προς βρώση (καθαρισμός, συντήρηση, θερμοκρασία και διάρκεια ψησίματος.)

Ενδεδεχής έλεγχος της υπάρχουσας αλυσίδας χορήγησης αντιμικροβιακών

- Αυστηρή συνταγογράφηση των φαρμάκων.
- Ορθή δοσολογία κατά τη χορήγηση.
- Καταγραφή θεραπευτικών αγωγών.
- Ιδανικές συνθήκες αποθήκευσης και χορήγησης των φαρμάκων.
- κώδικας χορήγησης αντιμικροβιακών σκευασμάτων που θα τηρείται απαρέκκλιτα.
- Αναγνώριση των ζώων που θεραπεύτηκαν ή τους χορηγήθηκε αγωγή για τον έλεγχο των προϊόντων τους και μετά τη σφαγή.

Έλεγχος για την ανεύρεση ανθεκτικών στα αντιβιοτικά μικροοργανισμών

- Οι οργανισμοί μπορούν να ενταχθούν σε εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα καταπολέμησής τους.
- Η απομόνωσή τους σε επίπεδο εκτροφής θα μπορούσε να καθυστερήσει τη σφαγή έως ότου τα επίπεδα μόλυνσης ελαχιστοποιηθούν.
- Η περίπτωση σηψαιμίας λόγω stress κατά το ταξίδι μεταφοράς στο σφαγείο θα προλαμβάνονταν με εμβολιακά προγράμματα, ώστε η μόνη πηγή μόλυνσης να ήταν τα κόπρανα.

Μείωση χρήσης αντιβιοτικών

Η μείωση της χρήσης αντιβιοτικών επιτυγχάνεται με:

- συστήματα εκτροφών
- πλήρη αυτοματισμό της εκτροφής,
- θερμική κατεργασία της τροφής,
- προληπτικής υγιεινής και εμβολιασμών
- ανθεκτικών κλώνων ζωικού πληθυσμού έναντι συγκεκριμένων νοσογόνων παραγόντων.

Μείωση χρήσης αντιβιοτικών

- Χρησιμοποίηση πληθυσμών ελεύθερων νοσημάτων (Specific Pathogen Free)
- Συστηματική χορήγηση εμβολίων
- Χρησιμοποίηση συστήματος όλα μέσα - όλα έξω
- Ανάπτυξη αντιμικροβιακού προφίλ αντιβιοτικών στις εκτροφές
- Χρήση προϊόντων ελάχιστου κινδύνου σε ημερομηνίες κοντά στην ημερομηνία σφαγής
- Διαχείριση αντιμικροβιακών παραγόντων

Διαχείριση ανθεκτικότητας στα αντιμικροβιακά

- Προφίλ αντιμικροβιακών σε επίπεδο εκτροφής.
- Καταγραφή ανθεκτικότητας των μικροβίων που απομονώνονται στα αντιμικροβιακά. Αντιμικροβιακά ιατρικού ενδιαφέροντος χρησιμοποιούνται ελεύθερα στην κτηνιατρική πράξη, όπως η ερυθρομυκίνη που ενδιαφέρει περισσότερο από την τυλοζίνη που ήδη αποσύρθηκε, και τη Ciprofloxacin που ενδιαφέρει περισσότερο από την enrofloxacin.

Συμπεράσματα

- Η ανθεκτικότητα βακτηρίων έναντι ορισμένων αντιβιοτικών εμπεριέχει κινδύνους για τον άνθρωπο και προέρχεται από τα ζωοκομικά προϊόντα.
- Ο έλεγχός τους θα μπορούσε να ελαττώσει τη χρήση αντιβιοτικών σημαντικά.
- Οι κίνδυνοι θα μειώνονταν αν απουσίαζε η πιθανότητα μεταφοράς βακτηρίων από τα κόπρανα στα σφάγια.
- Διαχείριση της χρήσης των αντιμικροβιακών ουσιών είναι απαραίτητη για την ασφάλεια του καταναλωτή.

Συμπεράσματα

- Η κοινή γνώμη και οι πολιτικές αποφάσεις κατάργησαν τη χορήγηση αυξητικών παραγόντων στα ζώα.
- Η κοινή γνώμη και οι πολιτικές αποφάσεις ίσως καταργήσουν τη χρήση συγκεκριμένων αντιβιοτικών στις εκτροφές.
- Η κοινή γνώμη μπορεί να απαιτήσει το τέλος της χορήγησης αντιβιοτικών στις εκτροφές.
- Οι τροφολοιμώξεις θα συνεχίσουν να υπάρχουν.

Βιβλιογραφία

- Λοιμώδη Νοσήματα και Υγιεινή των Ζώων. Γιάννης Σκούφος, Άρτα 2004

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Αναφοράς

Σκούφος Ιωάννης. Λοιμώδη Νοσήματα- Υγιεινή Αγροτικών Ζώων.
Τεχνολογικό Ίδρυμα Ηπείρου. Διαθέσιμο από:
<http://eclass.teiep.gr/courses/TEXG125/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Πρόδρομος Σακάλογλου
Άρτα, 2015

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τέλος Ενότητας

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΒΙΟΑΝΘΡΑΚΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

